

ТЕМА. ДЕКАРТОВІ КООРДИНАТИ Й ВЕКТОРИ НА ПЛОЩИНІ

Дата _____

Учитель _____

Мета: повторити формули координат середини відрізка та відстані між двома точками; означення вектора та дій над векторами; узагальнити вміння розв'язувати задачі на застосування цих понять та формул. _____

Тип уроку: узагальнення та систематизація знань, умінь, навичок.

Обладнання та наочність: _____

ХІД УРОКУ

I. Організаційний етап

II. Перевірка домашнього завдання

III. Узагальнення та систематизація знань

Фронтальне опитування

- 1) Запишіть формули для знаходження координат середини відрізка, якщо відомі координати його кінців.
- 2) Знайдіть координати середини відрізка AB , якщо $A(-1;5)$, $B(3;-7)$.
- 3) Точка $C(2;9)$ — середина відрізка AB . Знайдіть координати точки A , якщо $B(4;-4)$.
- 4) Запишіть формулу для знаходження відстані між двома точками, якщо відомі координати цих точок.
- 5) Знайдіть відстані між точками A і B , якщо $A(-4;5)$, $B(-1;9)$.
- 6) Сформулюйте означення вектора, координат вектора, модуля вектора.
- 7) Які дії над векторами ви вмієте виконувати?
- 8) $\vec{a}(-7;9)$, $\vec{b}(4;-5)$. Знайдіть:
  - а) $\vec{a} + \vec{b}$; б) $\vec{b} - \vec{a}$; в) $\vec{a} \cdot \vec{b}$.
- 9) $\vec{a}(3;-2)$; $\vec{b}(-1;4)$. Знайдіть:
  - а) $2\vec{a} + \vec{b}$; б) $\vec{a} - 2\vec{b}$.

10) Сформулюйте ознаку перпендикулярності векторів. Чи перпендикулярні вектори:

- а) $\vec{a}(3;5)$ і $\vec{b}(-5;-3)$; б) $\vec{a}(-9;12)$ і $\vec{b}(4;3)$?

IV. Розв'язування задач

1. Робота за підручником

2. Додаткові завдання

- 1) Доведіть, що середина відрізка AB , де $A(3;4)$, $B(-5;-4)$ лежить на осі абсцис.
- 2) Визначте вид чотирикутника з вершинами в точках $A(4;1)$, $B(0;4)$, $C(-3;0)$, $D(1;-3)$.
- 3) AD — медіана трикутника з вершинами $A(0;7)$, $B(5;-2)$, $C(11;4)$. Знайдіть модуль вектора AD .
- 4) За координатами середини сторін трикутника $(5;1)$, $(9;4)$, $(9;-2)$ визначте довжини його сторін.
- 5) Знайдіть кути трикутника з вершинами $A(0;\sqrt{3})$, $B(2;\sqrt{3})$, $C\left(\frac{2}{3};\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$.
- 6) Модуль вектора дорівнює 5. Знаючи, що кут між вектором і віссю абсцис дорівнює 30° , обчисліть координати цього вектора.
- 7) Доведіть, що діагоналі чотирикутника $ABCD$ з вершинами в точках $A(6;14)$, $B(0;6)$, $C(8;0)$, $D(14;8)$ перпендикулярні.
- 8) Сторона рівностороннього трикутника ABC дорівнює 1, MN — середня лінія трикутника ($MN \parallel AC$). Знайдіть скалярний добуток векторів:
а) $\overrightarrow{MN}$ і $\overrightarrow{CA}$; б) $\overrightarrow{NM}$ і $\overrightarrow{CB}$; в) $\overrightarrow{AC}$ і $\overrightarrow{CB}$.
- 9) Сторона ромба $ABCD$ дорівнює 10, діагональ AC — 16. Точка F належить відрізку AC , точка K — відрізку BD . Знайдіть скалярний добуток векторів:
а) $\overrightarrow{AB}$ і $\overrightarrow{AC}$; б) $\overrightarrow{AB}$ і $\overrightarrow{BD}$; в) $\overrightarrow{KD}$ і $\overrightarrow{FC}$.
- 10) Доведіть, що вектори $\overrightarrow{AB}$ і $\overrightarrow{CD}$ протилежно напрямлені, якщо $A(1;-2)$, $B(5;4)$, $C(2;-1)$, $D(0;-4)$.

V. Підбиття підсумків уроку

VI. Домашнє завдання

1. Завдання за підручником:
2. Додаткове завдання. Точка M належить відрізку PK , причому $PM:MK = 2:1$. Знайдіть координати точки K , якщо $P(6;3)$, $M(14;9)$.